

Energiledelse

Arnt-Gunnar Lium (Arnt-Gunnar.Lium@Enova.no)

Oslo, 23. april 2016

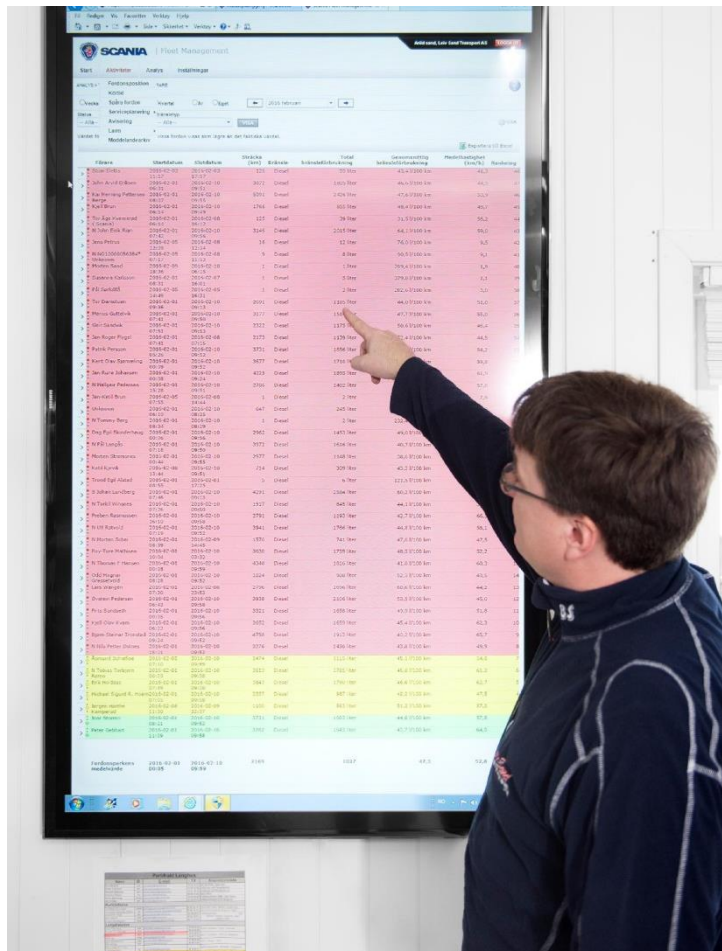
Om Enova

- Statlig foretak som skal bidra til økt energieffektivisering samt utvikling av energi- og climateknologi.
- Eid av Olje- og energidepartementet
- Opprettet i 2002 (2001)
- 80 medarbeidere
- Lokalisert i Trondheim

Hva er
energiledelse?

Energiledelse hos Leiv Sand Transport AS

- Gjennomgang av all energibruk i bedriften
- Bedre holdning og kjøreteknikk hos sjåførene
- Skaffe data for å gjøre enda riktigere bilkjøp i fremtiden

Hva kan du få støtte til?

- Innledende analyser og kartlegging av energibruk
- Utarbeiding av konkrete tiltakslistor for systematisk oppfølging og forbedring av energibruken
- Nødvendig måleutstyr og verktøy for måling og oppfølging
- Bruk av konsulenter

Programtilbud energiledelse

Energiledelse forenklet

1-10 GWh

Inntil 200 000 kr

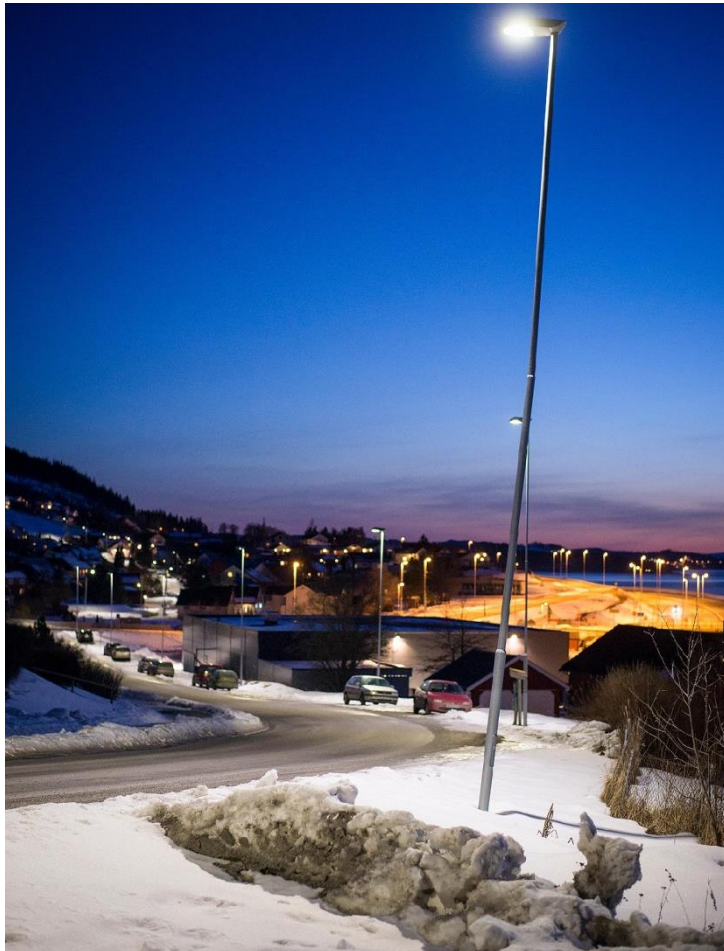
Energiledelse ambisiøs

10 GWh →

Inntil 1 MNOK

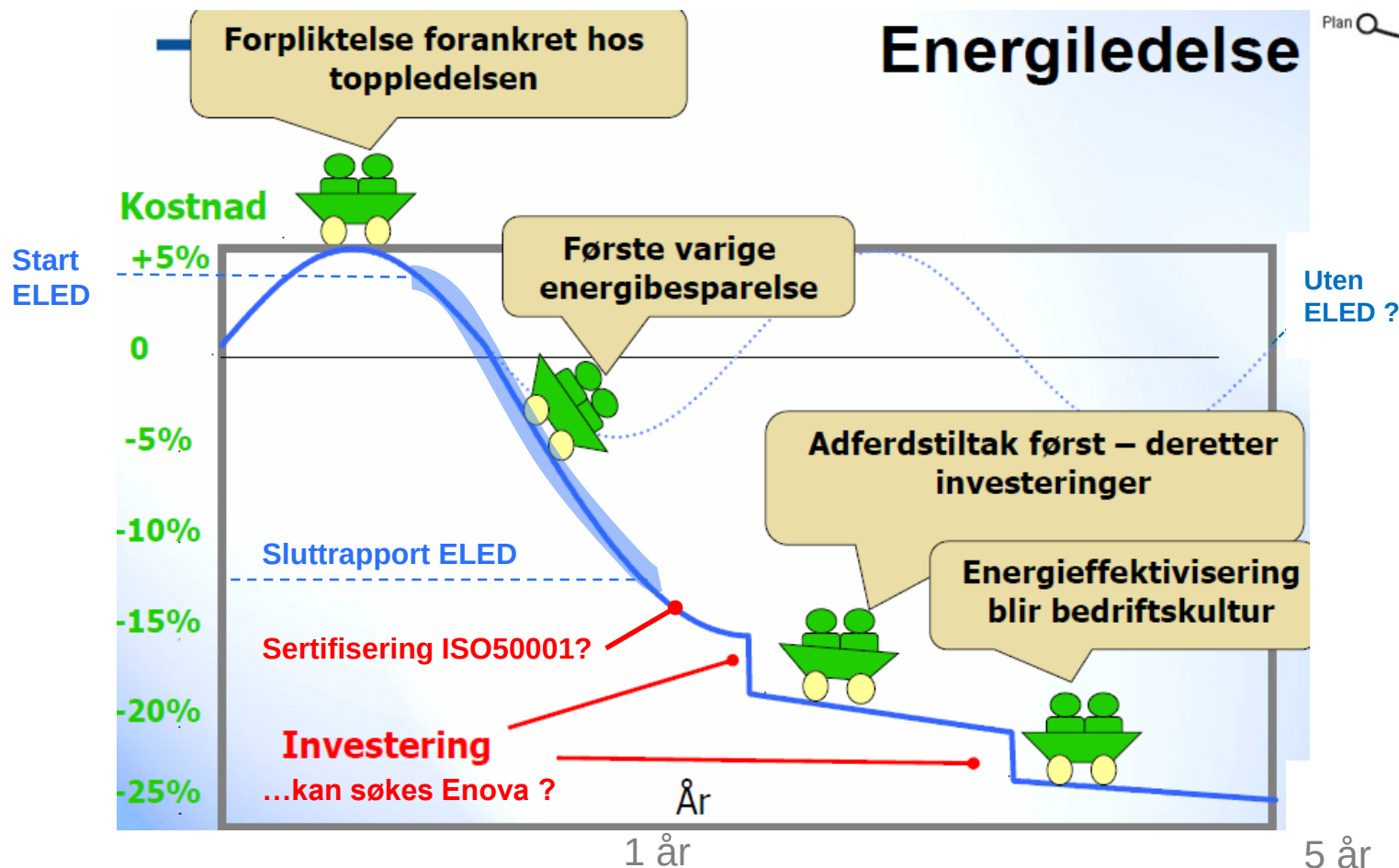
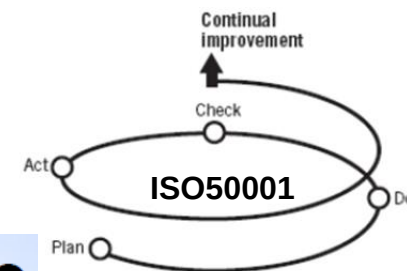
- Støtte til analyser og etablering av tiltakslistor som etablerer energiledelse
- Kan støtte inntil 50 % av dokumenterte kostnader til innkjøp av
 - nødvendige tjenester knyttet til gjennomføring av kartlegging, studier og analyser
 - innkjøp og etablering av måleutstyr og verktøy, energioppfølgingssystem (EOS)
 - egne timekostnader dokumentert og beregnet i henhold til gjeldende regler

Hvor kan en gjøre tiltak?

- Bil
- Vaskeanlegg
- Lager/kjølelager
- Verksteder
- Kontorer
- Osv.

Effekten av energiledelse

Implementering av energiledelse er en **kontinuerlig** forbedringsprosess

A photograph of a dirt path in a forest. The path is made of reddish-brown soil and is covered with dappled sunlight and shadows from the surrounding trees. The trees are tall, slender evergreens, likely spruce or fir, with dense green foliage. The path curves slightly to the right in the distance. The overall atmosphere is peaceful and natural.

**Ta de gode valgene
med energiledelse**

Hvordan kan jeg søke?

FINANSIERING

Næring
Privat

RÅDGIVNING

Næring
Privat

INNSIKT

Historier
Rapporter

VERKTØY

Send søknad
Rapportering

Nå får transportbransjen støtte til
energi- og klimatiltak

► LES MER

Ønsker du å **kutte energiutgiftene?**
Enovatilskuddet hjelper deg på veien!

► LES MER

Støtte til energiledelse

- Slik går du fram
- Industri, olje og gass
- Bygg og eiendom
- Varme
- Transport
 - **Støtte til energiledelse**
 - Støtte til energitiltak i skip
 - Støtte til energitiltak i landtransport
 - Støtte til ny energi- og klimateknologi i transport
 - Støtte til biogass og biodrivstoff
 - Støtte til ladeinfrastruktur
 - Støtte til landstrøm
- Energiltak i ulike anlegg
- Borettslag og sameier
- Ny teknologi
- Internasjonale program
- Søknadssenter

Stangeland Maskin leder an med energiledelse.

Vi kan gi deg inntil 1 million kroner for å kartlegge hvordan du kan kutte energikostnadene.

Energiledelse handler om å få en komplett oversikt over energibruken i din transportbedrift og en prioritert liste over gode energitiltak som vil optimalisere energikostnadene og øke konkurransekraften.

Ønsker du en uforpliktende prat med våre rådgivere om hvordan din transportbedrift kan redusere energibruken? Send oss din kontaktinfo, så hjelper vi deg!

Bedrift:*

Navn:*

Telefon:*

E-post:*

Hva gjelder henvendelsen?

SØK HER

PROGRAMKRITERIER

[Les mer om kriteriene for å få støtte her](#)

[Les mer om hvordan du går frem i en søknadsprosess her](#)

[Les mer om Enovas rolle og formål her](#)

Senter for søknad og rapportering

Innlogging

Innlogging til Enovas senter for søknad og rapportering

Privat

Privatsøknader

- Støtte til energieffektive nybygg

Logg inn via ID-porten:

ID-porten

Innlogging til offentlige tjenester

Næring

Næringssøknader

E-postadresse

amt-gunnar.lium@enova.no

Passord

••••••••

Logg inn

[Glemt passord?](#)

[Registrer ny bruker](#)

Planlagt nedetid

Fra: 13.04.2016 19:00:00

Til: 13.04.2016 22:00:00

Beskrivelse: Periodiske ustabilitet pga oppgradering av søknadssenteret

Fra: 12.04.2016 16:00:00

Til: 12.04.2016 23:00:00

Beskrivelse: Søknadssenteret vil ikke være tilgjengelig pga vedlikehold

Trenger du hjelp?

Prøv [Enova Svarer](#) for hjelp og ofte stilte spørsmål.

Ønsker du å kontakte oss i jobbsammenheng, ring **08049**. Som privatperson kan du ringe grønt nummer **800 49 003**.

Hovedside

Velg Industrinettprofil for søknad

Velg tidligere registrerte Industrinettprofil

☒ ENOVA SF

Eller

☐ Opprett ny Industrinettprofil

← Avbryt

Neste →

Trenger du hjelp?

Prøv **Enova svarer** for hjelp og ofte stilte spørsmål.

Ønsker du å kontakte oss i jobbsammenheng, ring **08049**. Som privatperson kan du ringe grønt nummer **800 49 003**.

Om Enova

Kunngjøringer
Offentlig journal
Utlysninger
Ledige stillinger

Nettariff
Publikasjonssenter
Kontakt

Finansiering

Næring
Søknad og rapportering

Privat
Søknad til bolig
Søknad til utstyr i bolig

Rådgivning

Næring
Enovakonferansen 2013
Rådgiverteam og nettverk
Kurs og samlinger
Kalender

Privat
Hvordan bor du?
Produktveiledning
Enovas merkeordning

Innsikt

Historier
Varmehistorier
Forbildebygg
Klimakommuner

Rapporter
Resultatrapport 2011
Varmefakta 2011
Byggstatistikk 2011
Potensial- og barrierestudier bygg

Verktøy

Kalkulatorer
Chat

Nyttige lenker
holdtett.no
regnmakerne.no
fornybar.no
etde.org

Hovedside

Ny søknad - Prosjektsammendrag

På denne siden skal du fylle ut overordnet informasjon om projektet.

Prosjekttittel**Prosjektsammendrag**

Skriv et kort sammendrag av projektet. For lengre beskrivelser last dem opp som eget vedlegg under. (Skriv gjerne teksten i Word og lim den inn) NB: Maks 3000 tegn

Referanse/kontaktpersoner

Feltet fylles ut hvis du allerede har vært i kontakt med saksbehandler i Enova, eller med en av Enovas programkoordinatorer.

Fremdriftsplan

Etabler en enkel fremdriftsplan med projektets viktigste milepæler.

Prosjektstart ***Prosjektslutt *****Prosjektlokalisering**

Angi hvor projektet fysisk er lokalisert.

Fylke**Kommune**[< Tilbake](#)[Avbryt ✕](#)[Skriv ut 🖨](#)[Neste >](#)

Støtte til introduksjon av
energiledelse i transport, industri
og anlegg

[Les programtekst](#)**Steg i prosessen**

- Prosjektsammendrag ←
- Økonomi
- Finansering
- Organisering
- Energiledelse
- Oppsummering

Trenger du hjelp?

Prøv **Enova svarer** for hjelp og ofte stilte spørsmål.

Ønsker du å kontakte oss i jobbsammenheng, ring **08049**. Som privatperson kan du ringe grønt nummer **800 49 003**.

Ny søknad - Økonomi

Godkjente kostnader er:

- dokumenterte kostnader knyttet til utredningsarbeid samt egne timekostnader som skal dokumenteres gjennom timelister og timepris beregnet til gjeldende regler.
- kostnader knyttet til innkjøp og etablering av EOS

Alle kostnader skal legges inn ekskl. MVA.

Kostnadspost	Budsjett(NOK)
Egne timer	0
Innleide timer	0
Energioppfølgingssystem	0
Totale kostnader:	0

◀ Tilbake

Avbryt ✕

Skriv ut 🖨

Neste ➤

Støtte til introduksjon av
energiledelse i transport, industri
og anlegg

[Les programtekst](#)

Steg i prosessen

- Prosjektsammendrag
- Økonomi ←
- Finansering
- Organisering
- Energiledelse
- Oppsummering

Trenger du hjelp?

Prøv **Enova svarer** for hjelp og ofte stilte spørsmål.

Ønsker du å kontakte oss i jobbsammenheng, ring **08049**. Som privatperson kan du ringe grønt nummer **800 49 003**.

Hovedside

Ny søknad - Finansiering

Prosjektets bankkontonummer

Ugyldig kontonummer

Prosjektfinansiering

Alle kostnader, inntekter og priser skal legges inn ekskl. MVA. For foretak som ikke er innført i MVA-registeret eller der søker kan dokumentere at inngående MVA ikke gir grunnlag for MVA-refusjon kan kostnader, inntekter og priser føres inklusive MVA.

Finanspost	Budsjett(NOK)
Annen finansiering, Timer	0
Egenkapital	0
Annen offentlig støtte	0
* Støtte fra Enova	0
Sum	0

< Tilbake

Avbryt ✕

Skriv ut 🖨

Neste >

Støtte til introduksjon av
energiledelse i transport, industri
og anlegg

[Les programtekst](#)

Steg i prosessen

- [Prosjektsammendrag](#)
- [Økonomi](#)
- [Finansiering](#) ←
- [Organisering](#)
- [Energiledelse](#)
- [Oppsummering](#)

Trenger du hjelp?

Prøv [Enova svarer](#) for hjelp og ofte stilte spørsmål.

Ønsker du å kontakte oss i
jobbsammenheng, ring **08049**. Som
privatperson kan du ringe grønt nummer **800
49 003**.

Hovedside

Organisering

Oppgi kontaktdata på nøkkelpersoner i prosjektet. Energiansvarlig kontaktperson skal være ansatt i søkende bedrift.

Fornavn	Etternavn	Epost	Telefon	Motta e-post?	Energiansvarlig
Arnt-Gunnar	Lium	arnt-gunnar.lium@enova.no	93002003		☒
Test	Testesen	test1502@enova.no			☐

+ Legg til

Administrativt ansvarlig (hentes fra firma)

Nils Kristian

Nakstad

test@enova.no

< Tilbake

Avbryt ✕

Skriv ut 🖨

Neste >

Støtte til introduksjon av
energiledelse i transport, industri
og anlegg

[Les programtekst](#)

Steg i prosessen

- Prosjektsammendrag
- Økonomi
- Finansiering
- Organisering ←
- Energiledelse
- Oppsummering

Forklaring

Brukere som vil motta eposter som
angår industrinett.

Brukere som **ikke** vil motta eposter

Trenger du hjelp?

Prøv **Enova svarer** for hjelp og ofte stilte spørsmål.

Ønsker du å kontakte oss i
jobbsammenheng, ring **08049**. Som
privatperson kan du ringe grønt nummer **800
49 003**.

[Hovedside](#)[Søknad](#)

Søker skal sette en ambisjon tilsvarende minimum 10 % besparelse og/eller omlegging av energibruken innen en periode på 5 år. På søknadstidspunkt settes et foreløpig mål på 10 % forbedring, mens et oppdatert mål settes ved sluttrapportering.

Her etterspørres energi og produksjonsdata for bedriften det siste hele året. Dette gir utgangspunktet for forbedring.

Registrer energidata

Periode

2015

Velg Rapporttype

Månedlig rapportering

☐ Manuell innleggelse av tall. Tall må registreres for alle måneder hvis det skal summeres opp og brukes som årlig rapportering

Årlig rapportering

☒ Manuell innleggelse av tall.

☐ Bruk allerede innrapporterte tall til SSB for energidata, manuell innleggelse av produksjonsdata.

TALL FRA SSB VENTES IKKE Å BLI TILGJENGELIG

Energibruk

Energigruppe	Energibærer	Enhet	2014	2015	Kommentar
Annen energi	Fjernvarme - innkjøpt	kWh	0	0	
Drivstoff	Diesel	kWh	0	4 100 000	
Ei	Prioritert kraft	kWh	0	0	
Gass	Propan	kWh	0	0	

Støtte til introduksjon av energiledelse i transport, industri og anlegg

[Les programtekst](#)

Steg i prosessen

- [Prosjektsammendrag](#)
- [Økonomi](#)
- [Finansering](#)
- [Organisering](#)
- **Energiledelse** ←
- [Oppsummering](#)

Trenger du hjelp?

Prøv [Enova svarer](#) for hjelp og ofte stilte spørsmål.

Ønsker du å kontakte oss i jobbsammenheng, ring **08049**. Som privatperson kan du ringe grønt nummer **800 49 003**.

Gass	Propan	kWh	0	0	
Olje	Fyringsolje nr 1	kWh	0	0	
Sum			0	4 100 000	

Energigruppe

EI

Energitype

Elkjel

+ Legg til

Produksjon

* Produktenhet

Kilometer

Navn	Enhet	2014	2015	Vekting*	Kommentar
Biltransport	liter	0	800 000	1,000000	
Sum		0	800 000		

Navn

Velg enhet

-

-

1,000000

+ Legg til

* Viser hvordan produktet vektet i forhold til andre produkter. For eksempel ett tonn sykehusvask kan vektet som ett og et halvt tonn vanlig vask fordi det er ekstra energikrevende å vaske sykehustøy som må kokes.

Energieffektivitet

Navn	Enhet	2014	2015
Spesifikk energibruk	kWh/Kilometer	0,00	5,13

Basisår:

2015

Med Basisår mener vi det siste fulle driftsåret før man starter et energiledelsesprosjekt eller setter i gang et energiinvesteringsprosjekt støttet av Enova. Søker dere eksempelvis støtte i 2016, vil Basisåret være 2015. Dere legger inn energibruksdata og produksjonsdata for Basisåret for at disse skal kunne være sammenligningsgrunnlag når dere og Enova senere skal se på effekten av aktiviteten.

Navn	Enhet	2015
Utgangspunkt energieffektivitet	kWh/Kilometer	5,13
Foreløpig mål for energieffektivitet (tilsvarende en forbedring på 10 %)	kWh/Kilometer	4,61
Ambisjonen tilsvarende	kWh	410 000

Hovedside

Oppsummering og godkjenning

Sammendrag

*	Prosjekttittel	Prosjekttittel mangler
*	Prosjektsammendrag	Prosjektsammendrag mangler
	Referanse/Kontaktperson	
*	Lokasjon	-

Prosjektplan

*	Prosjektstart	- Prosjektstart mangler
*	Prosjektslutt	- Prosjektslutt mangler

Roller

Fornavn	Etternavn	Epost	Telefon	Energiansvarlig
Arnt-Gunnar	Lium	arnt-gunnar.lium@enova.no	93002003	☑
Test	Testesen	test1502@enova.no		

Prosjektkostnader

Egne timer	0
Innleide timer	0
Energioppfølgingssystem	0

Prosjektfinansiering

*	Bankkontonummer	Bankkontonummer mangler
	Annen finansiering, Timer	0
	Egenkapital	0
	Annen offentlig støtte	0
*	Støtte fra Enova	0 Støtte fra Enova kan ikke være 0

Energiledelse

Utgangspunkt energieffektivitet	5
Foreløpig mål for energieffektivitet (tilsvarende en forbedring på 10 %)	5
Ambisjonen tilsvarende	410 000

Støtte til introduksjon av energiledelse i transport, industri og anlegg

[Les programtekst](#)

Steg i prosessen

- Prosjektsammendrag
- Økonomi
- Finansiering
- Organisering
- Energiledelse
- Oppsummering ←

Feil/mangler

- Støtte fra Enova kan ikke være 0
- Prosjekttittel mangler
- Prosjektsammendrag mangler
- Fylke mangler
- Kommune mangler
- Bankkontonummer mangler

Trenger du hjelp?

 Prøv **Enova svarer** for hjelp og ofte stilte spørsmål.

 Ønsker du å kontakte oss i jobbsammenheng, ring **08049**. Som privatperson kan du ringe grønt nummer **800 49 003**.

Nyttige lenker:

- [Støtte til energiledelse](#)
- [Informasjon om kriterier for støtte til energiledelse](#)
- [Veiledere innen energiledelse](#)